

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ МЕНТАЛЬНОСТІ УКРАЇНЦІВ І КАНАДЦІВ

У процесі історичного буття кожен народ виробляє особливий менталітет – своєрідний спосіб усвідомлення і ставлення до світу, що зумовлений певними звичками, прагненнями, традиціями, вихованням, релігійними уявленнями тощо. Канадська письменниця українського походження Любов Василів-Базюк у своїх творах неодноразово порівнює особливості ментальності українців і канадців:

1) *«У Канаді по школах учні не розказують, які вони дістають оцінки з писаних іспитів чи кінцевих. Ніхто нікого не питає, учителі говорять учням “mind your own business” – що означає “пильнуйте своїх справ”, не цікавтеся тим, що вас не стосується. Не підказуйте при усних відповідях, не списуйте задач, не посилайте “шпаргалок” (записочок з інформаціями) написаних іспитах – ви не допомагаєте товаришеві, а робите велику кривду, яку буде видно в наступних класах. Виховується чесність серед школярів. Не цікавтеся про добробут родини, не хваліться своїми іграшками, будьте скромними у ставленні до своїх знайомих. Діти подібно виховуються вдома батьками, що вони про свої особисті справи, а саме успіхи чи проблеми не говорять, хіба з дуже добрим одним чи двома приятелями. На працях ніхто не знає, хто скільки заробляє, скільки платить за помешкання чи за хату, бо всякі такі розмови можуть викликати заздрість. Не випадає ставити питання такого характеру» [1, с. 273];*

2) *«/.../ в англійській мові є така приповідка “Mind your own business”, а це в українській мові «Пильнуй своїх справ – з неписаним значенням «Не втручайся в чужі справи». Це велика різниця у взаєминах людей в Україні. Сусіди в Україні поділяються думками, обговорюють політичні новини, розказують, що спекли та що зварили, знають про сусідів і добре і зле, переживають з ними радісні та сумні хвилини в їх житті» [2, с. 48];*

3) *«В Україні сусіди знають всі справи, які їх не стосуються. Знають, хто купив модерну пральну машину чи спровадив з Італії нові меблі та скільки посилок присилає родина з інших держав. Про все говориться, а це викликає невдоволення життям в інших людей, які не можуть таке купувати, не мають родини, щоб висилала посилки. У них зростає велике пригнічення, стає винна держава, мала пенсія, дорогі ціни...» [1, с. 273–274];*

4) *«/.../ тепер кожне весілля, хрестини, чи в місті, чи на селі, це показ для цілого села, міста чи навіть для цілої України, які ми багаті, які в нас важливі гості, скільки ми можемо витратити грошей, ми не будь-хто, ми важливі та багаті люди» [1, с. 232];*

5) *«Пересічні люди в Канаді не купують дорогих авто на показ. У Канаді життя не є на показ» [1, с. 206].*

Ці міркування Л. Василів-Базюк суголосні з твердженням В. М. Стецюка, який досліджуючи особливості етнічної психології українців на матеріалі прислів'їв і приказок, схиляється до думки, що «українці люблять вихвалитися, виставлятися» [4, с. 42]. Письменниця з Канади боляче сприймає зазначені риси національного характеру українців й окреслює можливі шляхи подолання

недоліків ментальності [3]. Л. Василів-Базюк переконана, що формуючи сучасну ментальність, українці мають зробити головними найкращі риси, що їх було виплекано впродовж багатостраждальної історичної долі.

Водночас викладене вище свідчить про культурну самобутність українців і канадців, глибоке та об'єктивне дослідження якої уможливило розуміння соціальної дійсності й культури, що сприятиме порозумінню під час міжкультурної взаємодії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василів-Базюк Л. Й. Новими стежками: історична повість. Чернівці : «Букрек», 2018. 432 с.
2. Василів-Базюк Л. Й. Стежками емігрантів з України: історична повість. Чернівці : «Букрек», 2021. 504 с.
3. Коляда Е. К., Калиновська І. М., Одарчук Н. А. Духовна криза українського суспільства і шляхи її подолання (за матеріалами історичної повісті Любові Василів-Базюк «Новими стежками»). *Modern Scientific Researches*. Issue 14. Part 3. Minsk, 2020. P. 158–166. DOI: 10.30889/2523-4692.2020-14-03-063
4. Стецюк В. М. Самовияв українців і росіян в приказках і прислів'ях. Україна все ж таки не Росія. Львів : Liha-Pres, 2005. 89 с.